

súťaž **DEDINA ROKA 2015** **„byť otvorený“**

Ministerstvo životného prostredia SR • Slovenská agentúra životného prostredia
Spolok pre obnovu dediny • Združenie miest a obcí Slovenska

Slovo na úvod

Slovensko je atraktívnou krajinou. Na relatívne malom území máme najmenšie veľhory Európy, bohaté minerálne pramene, úzke tiesňavy či dlhé a hlboké jaskyne a doliny. Slovenský vidiek ponúka svoje čaro vo forme prírodných či kultúrnych fenoménov a v kombinácii so zdravým životným prostredím je ideálnym priestorom pre život, prácu či oddych. Tradičnosť v hospodárskych postupoch, jedlách, folklóre, dedená generáciami dlhodobo znásobuje atraktivitu slovenského vidieka a zároveň poskytuje potenciál pre jeho samostatný hospodársky rast.

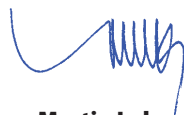
Súťaž Dedina roka preveruje úspešnosť realizácie Programu obnovy dediny na Slovensku, ktorého cieľom je vytvoriť také podmienky pre podporu vidieckych komún, aby sa vlastnými silami snažili o harmonický rozvoj svojho prostredia, s dôrazom na zachovanie jeho identity a špecifik. Súťaž Dedina roka je začlenená do systému národných súťaží európskych štátov a regiónov, ktorých víťazi reprezentujú svoju krajinu v „zápase“ o Európsku cenu obnovy dediny. Rok 2015 bol už v poradí 8. ročníkom, v ktorom hodnotiaca komisia posudzovala prihlásené obce aj v duchu motta aktuálneho ročníka európskej súťaže „byť otvorený“.

Za Slovensko bude o Európsku cenu obnovy dediny 2016 bojovať víťaz národnej súťaže Dedina roka 2015 obec Spišský Hrhov. Obec uspela v konkurencii 20 vidieckych samospráv, ktoré boli odhodlané prezentovať úspechy a jedinečnosť slovenského vidieka. Všetky z nich preukázali viditeľný nárast komplexného rozvoja, inklínujúceho k zabezpečeniu inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu v zmysle stratégie Európa 2020. Všetci zúčastnení prezentovali úspechy, rozvoj, pestrosť a svojráznosť slovenského vidieka a tým pomohli preukázať, že nám všetkým spoločne záleží na zvyšovaní jeho konkurencieschopnosti a prestíže. Každému z nich patrí vďaka za ambície a snahu zápasit o cenu, ktorá si už nepochybne našla miesto v našom verejnom živote.

Dovoľte mi, aby som využil tento priestor a poďakoval vyhlasovateľom súťaže, partnerom, generálnemu partnerovi, mediálnym a reklamným partnerom, členom národnej komisie, odborným hodnotiteľom, spravodajcom a zároveň mojím spolupracovníkom, ktorí zabezpečovali úspešný priebeh 8. ročníka súťaže Dedina roka.

Zároveň chcem popriať všetkým zapojeným obciam, aby pokračovali v aktivitách obnovy a rozvoja svojich dedín a čoraz viac pociťovali podporu vlády, spoločenských organizácií, ale najmä ľudí, ktorí na vidieku žijú a tým ho vytvárajú. Verím, že úspechy ocenených budú inšpiráciou pre ostatné vidiecke obce, ktorým záleží na ich obnove, rozvoji, prosperite.

A teraz Vás pozývam zoznámiť sa s priebehom súťaže, Dedinou roka 2015 a všetkými ocenenými obcami.

Martin Lakanda
manažér súťaže Dedina roka

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

Súťaž Dedina roka v Programme obnovy dediny na Slovensku

Cieľom Programu obnovy dediny je vytvoriť ekonomické, organizačné a odborné predpoklady podpory vidieckych komunít k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o harmonický rozvoj zdravého životného prostredia, zachovávanie prírodných a kultúrnych hodnôt vidieckej krajiny a rozvoj environmentálne vhodných hospodárskych aktivít s dôrazom na identitu a špecifiká tohto prostredia. Súčasťou tohto komplexného programu je aj finančný mechanizmus, ktorý vo forme dotácií každoročne priamo podporuje rozvoj, obnovu a zlepšovanie kvality životného prostredia v slovenských obciach bez štatútu mesta.

Neoddeliteľnou časťou samotnej filozofie programu je aj prezentácia dosiahnutých výsledkov v oblasti starostlivosti o vidiek, prezentácia konkurencieschopnosti, výnimočnosti a schopnosti slovenských dedín prinášať inovatívne spôsoby riešenia v procese starostlivosti o svoje prostredie. Už v roku 1990 Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny (ARGE) zorganizovalo prvý ročník medzinárodnej súťaže o Európsku cenu obnovy dediny. Národnou formou tohto podujatia je súťaž Dedina roka, ktorú v dvojročných cykloch Slovenská republika úspešne organizuje od roku 2001.

Súťaž Dedina roka preveruje úspešnosť fungovania Programu obnovy dediny na Slovensku. Obyvateľov dedín povzbudzuje k aktívnej účasti na rozvoji ich domova a zdôrazňuje tradície a rozmanitosť kultúry a krajiny vidieckych regiónov. Súťaž približuje aj snahy obnovy slovenských obcí na európsku úroveň a upevňuje postavenie vidieka v politike a spoločnosti. Hlavnou myšlienkou súťaže je zachovanie tváre a duše slovenskej dediny. Od roku 2001 bolo do európskej súťaže nominovaných už sedem národných víťazov súťaže Dedina roka, ktorí nás úspešne reprezentovali na európskej úrovni. V roku 2002 to bola obec Soblahov v okrese Trenčín, v roku 2004 obec Hrušov v okrese Veľký Krtíš, v roku 2006 obec Vlachovo v okrese Rožňava, v roku 2008 obec Liptovská Teplica v okrese Poprad, v roku 2010 obec Dobrá Niva v okrese Zvolen, v roku 2012 obec Oravská Lesná v okrese Námestovo a v roku 2014 obec Malé Dvorníky v okrese Dunajská Streda, ktorá bola víťazom národnej súťaže Dedina roka 2013.

Súťaže Dedina roka sa v rámci filozofie Programu obnovy dediny môže zúčastniť každá obec Slovenskej republiky bez štatútu mesta, ktorá dokáže prezentovať vynikajúce a príkladné aktivity a iniciatívy uskutočnené v procese obnovy dediny a v zmysle udržateľného rozvoja vidieka.

Ôsmy ročník súťaže Dedina roka bol vyhlásený 26. marca 2015. Do súťaže sa prihlásilo 20 obcí, ktoré boli hodnotené národnou komisiou v zmysle kritérií hodnotenia.

Členovia národnej hodnotiacej komisie

Zlatica Csontos Šimoňáková	Ministerstvo životného prostredia SR
Martin Lakanda	Slovenská agentúra životného prostredia, predseda komisie
Jana Maková	Slovenská agentúra životného prostredia, tajomníčka
Anna Kršáková	Spolok pre obnovu dediny
Zuzana Máčeková	Združenie miest a obcí Slovenska
Ladislav Ambróš	Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny (ARGE)
Branislav Boľanovský	COOP Jednota Slovensko, s. d.
Ingrid Gogorová	Agentúra pre rozvoj vidieka
Alena Šprtová	Národné osvetové centrum
Beata Lukáčová	Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Zoltán Balko	Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu
Mária Behanovská	Vidiecky parlament na Slovensku
Zoltán Marczell	zástupca víťaznej obce súťaže Dedina roka 2013, obce Malé Dvorníky

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

Dedina ako hospodár

Dedina ako maľovaná

Dedina ako klenotnica

Dedina ako pospolitosť

Predmet súťaže a zameranie hodnotených oblastí

Súťažiaci obce musia prezentovať komplexne vykonávaný rozsah obnovy dediny v hodnotených oblastiach, pričom ciele by nemali byť plnené iba samosprávou, ale aj ďalšími partnermi. V rámci súťaže sú dediny posudzované na základe nasledujúcich okruhov hodnotiacich kritérií:

... charakterizuje ju prítomnosť, výkonnosť a verejná angažovanosť miestnych podnikov, závodov a iných hospodárskych subjektov, súčinnosť poľnohospodárov, lesníkov a obce, ekologicky únosné a racionálne využívanie a zaobchádzanie s miestnymi zdrojmi, surovinami a ich využitie vo výrobe, vytváranie podmienok pre zvyšovanie zamestnanosti.

... sa môže pochváliť viacerými obnovenými objektmi a drobnou architektúrou, súladom starého a nového, čitateľným prejavom stavebného poriadku a snahou rešpektovať regionálnu architektúru v novej výstavbe, čistotou a celkovým vzhľadom obce.

... sa posudzuje v rámci uchovávaní kultúrnych hodnôt, realizácie kultúrnych aktivít, pestovania miestnej hrdosti, zachovávaní tradícií, zvykov a zručností. Do úvahy sa berie uchovávanie pôvodných objektov ľudového staviteľstva, ochrana prírodných a kultúrnych lokalít, celková atmosféra a originalita obce.

... charakterizuje ju rozsah a rôznorodosť spolkovej, klubovej a inej záujmovej činnosti, podmienky na verejné spoločenské stretnutia, sociálne služby a charita, starostlivosť o dôchodcov, mládež a marginalizované skupiny, stav výchovy, vzdelávania a osvetu, podmienky pre šport a oddych, komunikácia a práca s ľuďmi, občianska angažovanosť a spolupráca.

... sa posudzuje podľa uzavretých dohôd a fungujúcich partnerstiev, uplatnených metód a stratégie zabezpečovania udržateľného rozvoja vrátane existencie rozvojových dokumentov, medziobecnej a cezhraničnej spolupráce, odovzdávania skúseností a kultúry partnerských vzťahov.

... sa prejavuje predovšetkým dobrou úrovňou zariadení slúžiacich cestovnému ruchu – ubytovacích, stravovacích, športových, kultúrno-spoločenských a zariadení doplnkových služieb s využitím prvkov miestneho koloritu. K tomu patrí pohostinnosť, sprístupnenie miestnych atrakcií, kvalitné informácie, priestorové informačné značenie, propagácia, náučné a turistické chodníky, cyklotrasy a verejné oddychové miesta.

... je taká, ktorá sa stará o krajinu a verejné priestranstvá ako o vlastnú záhradku. Udržiava životné prostredie na vysokej úrovni, chráni čistotu vody, vzduchu, pôdy, dbá na správnu likvidáciu odpadov, využíva environmentálne šetrné technológie a postupy, pri výsadbe zelene propaguje staré a krajové odrody, podporuje environmentálnu a regionálnu výchovu a vzdelávanie svojich občanov.

Do hodnotenia vstupujú kritéria udržateľnosti, koncepčnosti, schopnosti prezentovať sa, ojedinelosti a originality prístupov, myslenia obyvateľov, riadenia samosprávy, ale aj súladu s mottom súťaže o Európsku cenu obnovy dediny 2016 „byť otvorený“.

Dedina ako partner

Dedina ako hosť

Dedina ako záhrada

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

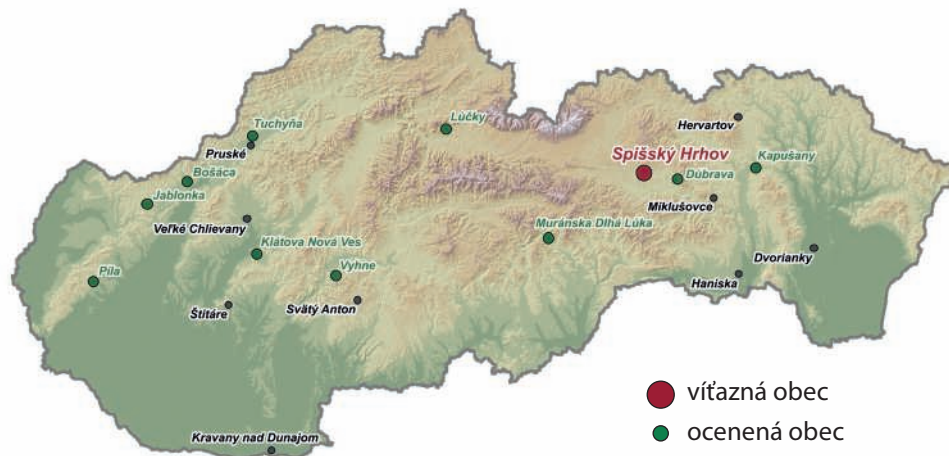

Súťažiace obce

Bošáca
 Dúbrava
 Dvorianky
 Haniska
 Hervartov
 Jablonka
 Kapušany
 Klátova Nová Ves
 Kravany nad Dunajom
 Lúčky
 Miklušovce
 Muránska Dlhá Lúka
 Píla
 Pruské
 Spišský Hrhov
 Svätý Anton
 Štitáre
 Tuchyňa
 Veľké Chlievany
 Vyhne

súťaž Dedina roka 2015
 www.obnovadediny.sk

Hodnotenie obcí prihlásených do súťaže

- víťazná obec
- ocenená obec
- obec zapojená do súťaže

Hodnotenie prebiehalo na dvoch úrovniach. V priebehu mesiacov jún a júl 2015 navštívili všetky prihlásené obce členovia národnej hodnotiacej komisie, rozdelení do štyroch skupín. Každá obec dostala časový priestor v trvaní troch hodín, počas ktorého mala možnosť odprezentovať sa. Záležalo na jej invencii, akú formu prezentácie zvolila, a čo všetko komisii predstavila, či zaangažovala miestnych aktivistov, spolky, poslancov, podnikateľov.

Po návšteve všetkých obcí a po spracovaní hodnotiacich formulárov sa 23. – 24. septembra 2015 uskutočnilo záverečné rokovanie národnej hodnotiacej komisie. Komisia rozhodla na základe všetkých dostupných podkladov z procesu hodnotenia, udelila ocenenia v jednotlivých kategóriách a určila víťaza súťaže.

Výsledky súťaže boli vyhlásené 28. septembra 2015.

Výsledky súťaže Dedina roka 2015

1. miesto

Spišský Hrhov (okres Levoča)

2. miesto

Bošáca (okres Nové Mesto nad Váhom)

3. miesto

Kapušany (okres Prešov)

Dedina ako hospodár

Muránska Dlhá Lúka (okres Revúca)

„Za oživenie a zhodnotenie jestvujúceho stagnujúceho potenciálu uplatňovaním netradičných metód a foriem v zložitých ekonomických a sociálnych podmienkach“

Dedina ako klenotnica

Klátova Nová Ves (okres Partizánske)

„Za príkladnú starostlivosť o pamiatky hmotného kultúrneho dedičstva a ich využívanie v aktivitách obce a rozvoji turizmu“

Lúčky (okres Ružomberok)

„Za udržiavanie a rozvíjanie nehmotného kultúrneho dedičstva s dôrazom na autenticitu tradičnej ľudovej kultúry a odkaz budúcim generáciám“

Dedina ako pospolitosť

Dúbrava (okres Levoča)

„Za súdržnosť a zanietenosť obyvateľov malej obce v udržiavaní tradičnej dedinskej pospolitosti, miestnej hrdosti, záujmovej a spolkovéj činnosti a regionálnej spolupráce“

Dedina ako partner

Tuchyňa (okres Ilava)

„Za iniciatívnu realizáciu projektov na všetkých úrovniach partnerstiev a aktívnu účasť občanov pri smerovaní rozvoja územia“

Dedina ako hostiteľ

Vyhne (okres Žiar nad Hronom)

„Za využitie prírodných a kultúrnych daností obce a okolia v prospech rozvoja služieb cestovného ruchu pre domácich a zahraničných hostí pri zohľadňovaní záujmov a prosperity miestnych obyvateľov“

Dedina ako záhrada

Jablonka (okres Myjava)

„Za dlhodobú starostlivosť o krajinu so zachovaním pôvodného kopaničiarskeho prostredia“

Mimoriadna cena

Píla (okres Pezinok)

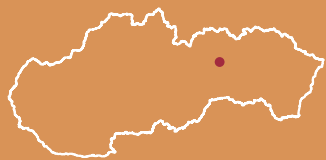
„Za výnimočnú aktivizáciu ľudského potenciálu pri všestrannom rozvoji obce po prírodnej katastrofe“

V internetovom hlasovaní verejnosti zvíťazila obec **Tuchyňa** (okres Ilava).

2015

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

okres Levoča
počet obyvateľov 1 408
www.spisskyhrhov.info

*Dneška čuda začíname,
s radoscú vam mi zahrame.
Aj keď z hrac ešči nezname,
vy nas mušice sluchac.*

*Lepšie sme nič nezohrali,
ešči nigda sme nehrali.
Aj keď sme še nezohrali,
budzeme vam teraz hrac.*

*Špivajce vy šaleňaci,
cigan vam do bubna mlaci.
Do kola še pochytajce,
dobré chvíľe zaživajce.*

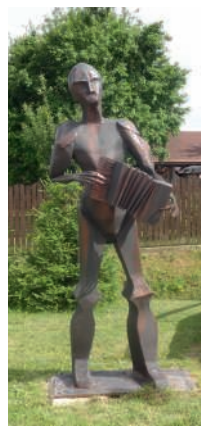
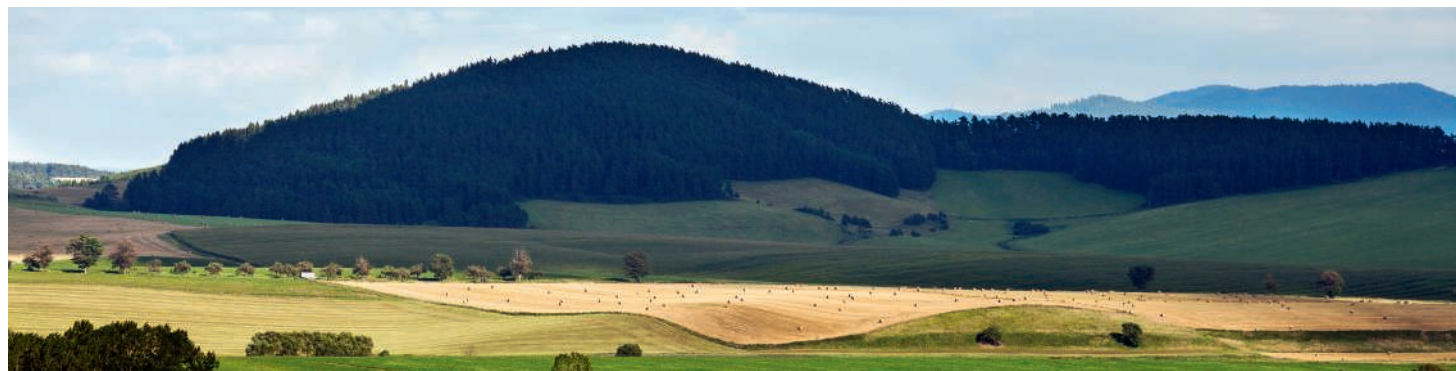
súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

Dedina roka 2015 Spišský Hrhov

Obec mala vďaka výhodnej dopravnej polohe už v minulosti kontakt s európskou kultúrou a prijímala podnety aj zo vzdialenejších miest. Za posledných desať rokov sa populácia obce zdvojnásobila vďaka jej atraktivite. Za miestnym rozvojom stojí obecná firma tvoriaca každoročný zisk, ktorá prispieva k vytváraniu pracovných miest a ich trvalému udržaniu. Venuje sa aj výstavbe nízkoenergetických domov z odpadového dreva a výrobe paliva z obnoviteľných zdrojov pre obecné objekty a záujemcov. Inovatívnou formou podpory zamestnanosti ovplyvnila aj životnú úroveň Rómov. Obec sa s obyvateľmi a miestnymi subjektmi intenzívne venuje pravidelnej údržbe verejnej zelene, separovaniu odpadu, kompostovaniu. V miestnom sade podporuje zachovávanie starých odrôd ovocných stromov. Obec prezentuje zachovávanie vidieckej pospolitosti, partnerstiev, hmotného a nehmotného dedičstva. Zrekonštruované staré hospodárske budovy v centre obce zmenili svoje využitie na nájomné byty, denný stacionár, hasičskú stanicu, priestory na podnikanie, remeselnú dielňu, galériu. Má vytvorené vhodné podmienky pre pestré športové, kultúrne a spoločenské aktivity pre rôzne vekové kategórie občanov. Prepracovaný turistický program je spojený s gastroturizmom, agroturizmom, ekoturizmom, prezentáciou remeselnej výroby a ľudovej kultúry.

okres Nové Mesto nad Váhom
počet obyvateľov 1 393
www.bosaca.eu

*Na konci Bošáci, na konci Bošáci,
vodička sa točí, vodička sa točí
do kolečka.*

*Kto nemá frajerky, kto nemá frajerky,
nech tam do nej skočí, nech tam do nej skočí
do prostriedka.*

*Ja nemám frajerky, ja nemám frajerky,
ja do nej neskočím, ja do nej neskočím,
bo sa zmočím.*

*Radšej si šabličku, radšej si šabličku,
nad hlavu zatočím, nad hlavu zatočím
a vyskočím.*

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

druhé miesto Bošáca

Obec ležiaca uprostred Bošáckej doliny má bohatú históriu, kultúru a pochváliť sa môže aj ovocinárskou tradíciou. Ovocné genius loci tvoria nielen najznámejšie slivky, ale aj krásne hrušky, jablone a oskoruše. Slávna Bošácka slivovica a výborný slivkový lekvár sú pripravované tradičnou technológiou. Obec je úzko prepojená s okolitou krajinou Bošáckej doliny rozmanitými a cennými záhumienkami, ktoré sú odrazom pracovitosti minulých i súčasných generácií. Dominantou obce je barokový rímskokatolícky farský Kostol Nanebovzatia Panny Márie. V jednom zo zaujímavých domov typickej ľudovej architektúry je zriadené Múzeum Bošáckej doliny skanzenového typu. Obyvatelia obce sú súdržní a tvoria pulzujúcu komunitu, ktorá sa aktívne podieľa na kultúrno-spoločenskom dianí. Najvýznamnejším podujatím sú Bošácke hody, ktorých neodmysliteľnou súčasťou je krásne vyšívaný bošácky kroj. Bošáca aktívne pracuje aj na budovaní partnerstiev. Je to moderná obec, ktorá si ctí svoju históriu, tradície a predkov, aktívne pracuje na rozvoji, efektívne čerpá finančné prostriedky z dotácií a ponúka svojim obyvateľom pestré možnosti trávenia voľného času.

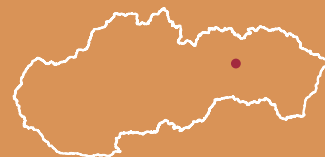

tretie miesto

Kapušany

Obec leží v doline Sekčova na rozhraní Slanských vrchov a Šarišskej vrchoviny. Jej dominantou je Kapušiansky hrad, vďaka ktorému je vyhľadávanou lokalitou. Kapušany sú súčasťou Šarišskej hradnej cesty a poskytujú záujem pre turistov. Svojím obyvateľom ponúkajú základné aj doplnkové služby, majú plne vybudovanú infraštruktúru, bohaté športovo-rekreačné a oddychové zóny, zrekonštruované viaceré obecné zariadenia. Obec aktívne spolupracuje s partnermi z regiónu i zo zahraničia v oblasti sociálnej starostlivosti a pri príprave kultúrnych podujatí. Organizuje folklórne slávnosti s regionálnou účasťou, kultúrne dni, Retrojarmok s prezentáciou remeselníckej činnosti, folklóru, ľudových tradícií, divadla a gastronómie. Obec aktívne reaguje na záujem o nové pozemky v obci a potreby obyvateľov, pričom kladie dôraz na ochranu životného prostredia. Príkladnou starostlivosťou zároveň rieši otázku nezamestnanosti. Po nešťastnom zosuve pôdy obec dokázala promptne reagovať a zabezpečila postihnutým rodinám náhradné domovy. Úspešná je aj spolupráca obce so seniormi a marginalizovanými spoluobčanmi.

okres Prešov
počet obyvateľov 2 176
www.kapusany.sk

*V Kapušanoch hrad zrúcaní,
pod ním stojí križ drevení,
/: pri ním šuhaj še žaluje,
že ho dzifče nemiluje :/*

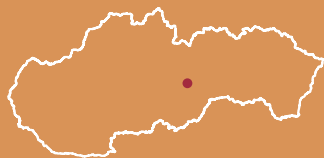
*Chcelo, chcelo, ňemiluje,
bo mamka jej zakazuje,
/: zakazuje me ľubovac,
že na vojnu mam rukovac :/*

*Počekaj me moja mila,
vracím še ja za rok, za dva,
/: a ket pridzem z vojny domu,
vežmem ce za ženu svoju :/*

*Pujdzem pod hrad špacirovac,
ku križu še podzekovac,
/: že ši še mi nevydala,
že ši za mnu počekala :/*

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

okres Revúca

počet obyvateľov 894

www.muranskadlhaluka.sk

*Dlholúckie štíri zvoni ak mi pekne zvoňá,
u susedou biela ruža, ak mi pekne voňá.*

*Ach mamiško mojá, ak mi pekne voňá,
vikopte ju, presadzte ju do našoho dvora.*

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

dedina ako hospodár

Muránska Dlhá Lúka

ocenenie „Za oživenie a zhodnotenie jestvujúceho stagnujúceho potenciálu uplatňovaním netradičných metód a foriem v zložitých ekonomických a sociálnych podmienkach“

Na úpätí Národného parku Muránska planina neďaleko Muráňa sa nachádza obec Muránska Dlhá Lúka. Má 894 obyvateľov, z toho približne 50 % je rómskej národnosti. Príkladným spôsobom využitia prírodný i ľudský potenciál. Obec zakúpila sušičku ovocia, zeleniny a húb, aby ich mohla spracovávať a uskladňovať. Sušička je súčasťou vízie vytvoriť obecný ovocinársky podnik, ktorý by mal slúžiť rozvoju obce a celému regiónu v oblasti ovocinárstva. Obec dokázala efektívne oživiť pestovanie odrody jablák astrachan biely i v súkromných záhradách a širšom regióne. Okrem ovocinárstva sa obec na vysokej odbornej úrovni venuje i včelárstvu. Príkladom využitia prírodného potenciálu je i niekoľko sôch lemujúcich miestne komunikácie, ktoré sú druhotným produktom vyvrátených stromov po veternej smršti. Sú dôkazom hrdosti, nezlomnosti a šikovnosti obyvateľov. Svedčí o tom aj to, že si s pomocou aktívnych pracovníkov začali vyrábať pozdĺžne odvodňovacie kanály, ktoré zjednodušili prístup k rodinným domom a súčasne zabezpečili dostatočné odvodnenie komunikácie. Obec podobným spôsobom vyrába i zámkovú dlažbu či tvárnice na oplatenie miestneho cintorína. Nakolko je v obci vysoká nezamestnanosť, medzi miestnymi obyvateľmi funguje aj bartrový obchod.

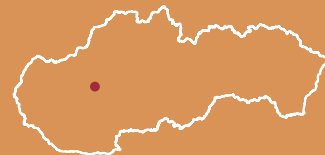

dedina ako klenotnica

Klátova Nová Ves

ocenenie „Za príkladnú starostlivosť o pamiatky hmotného kultúrneho dedičstva a ich využívanie v aktivitách obce a rozvoji turizmu“

Obec tvorí prirodzené centrum Klátovsko-klížskej doliny regiónu Ponitria na úpätí vrchov severného okraja Tribečá. Výhodná poloha a priaznivé klimatické pomery boli základom pre osídlenie územia obce už v predhistorickej dobe. Na mieste povodia riečky Vyčomy sa stretávajú praveké ľudské osídlenia, slovanská kolonizácia a prvopočiatky kresťanstva. Sú svedkom noblesy šľachtických a veľkostatkárskych rodov, industrializácie i technického rozvoja regiónu. Kontinuitu osídlenia až do dnešnej doby dokladuje viacero klenotov minulosti zapísaných v Ústrednom zozname národných kultúrnych pamiatok. Patria k nim hradisko Šiance, ktoré sa radí medzi najväčšie halštatské hradiská v Karpatskej kotline, Kostrín zo 4. – 6. storočia p. n. l., románsko-gotický kostolík v časti Sádok, tri kaštieľe a dva historické parky. Najstarší z kaštieľov zachránila obec pred asanáciou a po rekonštrukcii je dnes reprezentatívnym kultúrno-spoločenským objektom obce. Majetkom obce je tiež kaštieľ v časti Jánova Ves, o ktorý sa obec príkladne stará a sídli v ňom detská ozdravovňa. Obyvatelia obce nadviazali na tradície a každoročne organizujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, na ktorých podávajú tradičné jedlá.

okres Partizánske
počet obyvateľov 1 618
www.klatovanovaves.sk

Vysokou horou obklopená,
dedinka moja spí.
Tam prežila som šťastné chvíle,
a môjho detstva sny.
Tam rástla som jak jedlička,
keď vonku kvitnul háj.
A teraz ma srdce bolí,
keď sa s ňou lúčiť mám.

Klátova Nová Ves, pod horami,
si môjmu srdcu jediná, domov drahý.
Ty 's bola mojim životom celučký čas,
/: bez teba šťastie nenájdem, vrátim sa zas :/

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

okres Ružomberok
počet obyvateľov 1 818
www.obeclucky.sk

Lúčanská hora

*Veru je pekná Lúčanská hora,
keď sa po zime z jari zelená.*

*Ešte krajšia dedina
medzi vrchmi skovaná
Lúčkami zvaná.*

*Potok žblnkoce našou dedinou,
padá z úbočia dolu strminou.*

*Ešte krajšia dedina
medzi vrchmi skovaná
Lúčkami zvaná.*

*Šuhaj pohladí zrakom dolinu,
potom zakýva na svoju milú.*

*Pozrie i na dedinu
medzi vrchmi skovanú
Lúčkami zvanú.*

*Ide do sveta preto sa lúči,
pred ním kráčajú naši pltníci.*

*Pozrie i na dedinu
medzi vrchmi skovanú
Lúčkami zvanú.*

Ludo Senko, Mgr. Vlado Struhár

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

dedina ako klenotnica

Lúčky

ocenenie „Za udržiavanie a rozvíjanie nehmotného kultúrneho dedičstva s dôrazom na autenticitu tradičnej ľudovej kultúry a odkaz budúcim generáciám“

Obec Lúčky sa rozprestiera v severovýchodnej časti ružomerského okresu, na rozhraní Liptovskej kotliny a Chočských vrchov. Uprostred obce sa nachádza Lúčanský kaskádovitý vodopád, ktorý padá do malých jazierok z vrchného okraja travertínovej terasy. „Čo Lúčan, to pltník“ hovorilo sa kedysi, a tak je obec okrem kúpeľníctva známa aj tradíciou pltníctva. V minulosti poznačila nielen umeleckú tvorbu, ale aj životné osudy obyvateľov. Najstaršou pltníčkou bola pani Margita Senková, ktorá sa tomuto povolaniu venovala od sedemnástich rokov a zomrela ako 103-ročná. Významnou osobnosťou bol svetoznámny skladateľ Tadeáš Salva, ktorý sa v obci Lúčky narodil a prežil čas svojho života. Ľudové tradície sa v obci zachovávajú aj prostredníctvom folklórnych súborov Lúčan a Lúčanček. Lúčanský folklórny súbor vznikol ešte pred 2. svetovou vojnou a dodnes v ňom účinkujú tri generácie obyvateľov. Z tradičných remesiel je pre Lúčky charakteristické paličkovanie čipky, tkanie plátna, tkanie handričkových pokrovcov a pletenie košíkov.

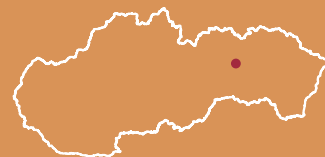
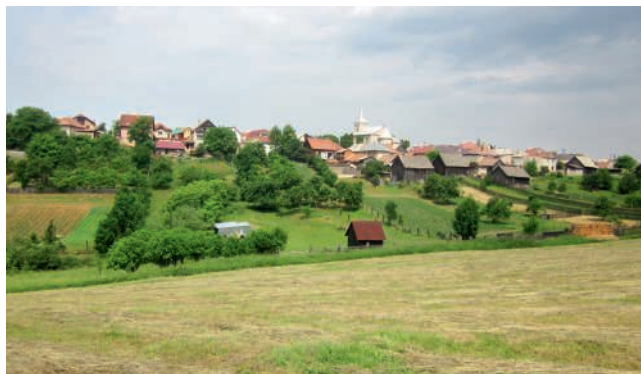

dedina ako pospolitosť

Dúbrava

ocenenie „Za súdržnosť a zanietenosť obyvateľov malej obce v udržiavaní tradičnej dedinskej pospolitosti, miestnej hrdosti, záujmovej a spolkovéj činnosti a regionálnej spolupráce“

Obec Dúbrava leží na západnom úpätí Braniska obklopená rozsiahlymi lesmi a pasienkami s výhľadom na Spišský hrad. Napriek svojej veľkosti, dopravnej polohe a obmedzeným ekonomickým podmienkam vyniká vytváraním zázemia pre športové, spoločenské a záujmové aktivity. Kladie dôraz na výchovu detí a na podmienky pre ich výchovu a rozvoj. Obyvatelia sú hrdí na svoju obec, zvyky, remeslá, kultúru a prostredníctvom folklórnych a gastronomických slávností vítajú návštevníkov z regiónu. Najväčším bohatstvom obce a jej obyvateľov sú pirohy, ktoré sú nielen symbolom, ale aj zdrojom pracovných príležitostí. Spôsob spolužitia „Pirohárov“ je príkladom, že aj v takej malej obci sa dajú zabezpečiť a rozvíjať podmienky pre spolkovú a klubovú činnosť detí, mládeže, dospelých, bytovú otázku mladých, aj sociálnu starostlivosť pre staršie vekové kategórie.

okres Levoča
počet obyvateľov 330
www.dubrava.ocu.sk

*/: Keď sebe Dúbravske chlapi zašpivaju :/
Ej ta še na Branisku, ej ta še na Branisku
bučky rozvíjaju.*

*/: Ešči še nerozvila, len jedna lipečka :/
Ej co ju zasadzila, ej co ju zasadzila
moja frajerečka.*

*/: Ona ju sadzila a ja ju polival :/
Ej beťar toto dzivče, ej beťar toto dzivče,
co ja ho ľuboval.*

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

okres Ilava
počet obyvateľov 779
www.tuchyna.ocu.sk

*Tuchyňa, Tuchyňačka,
pekná si dedinečka.
Sprava, zľava je kus lesa,
zhora Chotuč k nebu pne sa,
zdola k Váhu niva klesá.*

*A na úbočí k lesu,
kravičky sa tam pasú.
Za dedinou blízko stavu,
kde lípy vo vetre mávu,
stoja kríž na Božiu slávu.*

*Na severnom okraji,
chata Lesanka stojí.
Pod ňou lúky plné kvetín,
z kvetu na kvet motýľ letí,
chytajú ich naše deti.*

*Tuchyňa, Tuchyňačka,
pekná si dedinečka.
Milovať ňu vždy budeme,
nikdy ňu nezabudneme,
krásny kút slovenskej zeme.*

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

dedina ako partner Tuchyňa

ocenenie „Za iniciatívnu realizáciu projektov na všetkých úrovniach partnerstiev a aktívnu účasť občanov pri smerovaní rozvoja územia“

Tuchyňa je útulnou milou dedinou na Po-
važí. Samospráva obce zabezpečuje pre
svojich obyvateľov kvalitné služby, ktoré
dokážu konkurovať aj veľkomestám. Využí-
va najmä potenciál mladých ľudí a odborní-
kov, rúca bariéry, spája juniorov so senior-
mi, Slovákov s Čechmi, zdravých s chorými.
Obec má obrovský potenciál vďaka pozitív-
nej energii a vzájomnej spolupatričnosti.
Všetky aktivity realizujú obyvatelia v zmys-
le motto „byť stále lepší“. Prostredníctvom
vzájomnej komunikácie a stretnutí pátrajú
predstavitelia obce po želaniach, potrebách
a prioritách s cieľom zabezpečiť kvalitný ži-
vot v obci. Vďaka tomu majú v strategických
dokumentoch presne stanovené, čo od
nich občania očakávajú. Obec aktívne spo-
lupracuje s Poľovným združením Chotuč,
s miestnou súkromnou firmou a farnosťou
Pruské. Je členom mikroregiónu Zdroj Bie-
lych Karpát a členom MAS Vršatec. Na me-
dzinárodnej úrovni má družobnú spolupr-
cu s českou obcou Nedašova Lhota. Obec
pripravuje anketové projekty, komunikuje
necenzurovanou web diskusiou cez sociál-
ne siete. Pomáha domácim v núdzi – finan-
čne, darom, radou.

dedina ako hostiteľ'

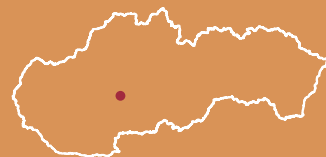
Vyhne

ocenenie „Za využitie prírodných a kultúrnych daností obce a okolia v prospech rozvoja služieb cestovného ruchu pre domácich a zahraničných hostí pri zohľadňovaní záujmov a prosperity miestnych obyvateľov“

Vyhne sa nachádzajú pod severo-západnými svahmi Štiavnických vrchov, v úzkej doline ústiacej do doliny Hrona. Územie obce disponuje viacerými prírodnými a kultúrno-historickými atrakciami, ktoré obec využíva v prospech rozvoja cestovného ruchu. V minulosti ju preslávili železité termálne kúpele, na ktorých tradíciu dnes nadväzuje obecný aquapark Vodný raj Vyhne. Obec je východiskovým bodom pre turistické a cykloturistické aktivity v Štiavnických vrchoch. V katastri obce a v jej okolí je hustá sieť turistických trás rôznych obtiažností, bankský náučný chodník o dĺžke 3,7 km s 10 zastávkami ako aj Náučný chodník Andreja Kmeťa s celkovou dĺžkou

4,9 km a 8 zastávkami. Cyklotrasy pre rekreačných športovcov i pre náročnejších návštevníkov sú v obci súčasťou projektu Bajkom k tajchom. V obci sa nachádza prvý slovenský pivovar Steiger, ktorý bol založený v roku 1473. Pivovar do dnešného dňa vyrába pivo a umožňuje záujemcom navštíviť svoje výrobné priestory. Obec sa pýši sakrálnymi pamiatkami, Kostolom sv. Michala Archanjela a romantickou kúpeľnou kaplnkou, projektovanou architektom Ladislavom Hudecom. Za povšimnutie stoja aj zrekonštruovaná kúpeľná vila Hellenbacher, kúpeľná vila Sokáč či bývalý zrekonštruovaný banícky domček. Kúpeľnú tradíciu obnovujú v miestnych hoteloch.

okres Žiar nad Hronom
počet obyvateľov 1 227
www.vyhne.sk

*Ten Vyhnianský holý vršok zelená sa,
na ňom rastie rozmajrínčok netrhá sa.
Ja ho musím odtrhnúť, aj čo by mal zahnúť,
na tú svoju najmilejšiu nesmiem zabudnúť.*

*Ten Vyhnianský holý vršok nekosený,
na ňom rastie rozmajrínčok orosený.
Prišiel šuhaj skosil ho, túžby srdca mojeho,
a tá moja najmilejšia má už iného.*

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

okres Myjava
počet obyvateľov 482
www.jablonka.sk

*Keby ja vedela, kde budem nevestu,
zametala by som pred ich domom cestu.*

*Pred ich domom cestu, aby bola hladká,
aby sa nepotkla šuhajova matka.*

*Šuhajova matka, to je môj veľký kríž,
ona povedala, že neviem robiť nič.*

*Že neviem nič robiť, len sa pekne nosiť,
za švárnymi chlapci po muzikách chodiť.*

*A ja viem tak robiť, jako každá druhá,
ja sa vám vykašľem na vašeho syna.*

*Na vašeho syna, aj na jeho lásku,
uväzíte si ho vy doma na retážku.*

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

dedina ako záhrada

Jablonka

ocenenie „Za dlhodobú starostlivosť o krajinu so zachovaním pôvodného kopaničiarskeho prostredia“

Obec pripomína prírodnú záhradu v každom ročnom období. Je neoddeliteľnou súčasťou Myjavskej pahorkatiny a leží na úpätí Bielych Karpát na ceste z Myjavy do Krajného. Zo západnej strany obec chráni vrch Surovín a z juhu najvyšší bod obce – vrch Lipovec (499 m n. m.). Jablonka má 26 osád, ktoré spája 36 km miestnych komunikácií. V obci je vybudovaná Záhradka starých materí spojená s čajovňou, čím obec zachováva tradície bylinkárstva pre súčasnú generáciu a zároveň prezentuje verejnosti liečivú silu prírody. Občania každoročne pripravujú výstavu plodov svojich záhrad, ktorá má vysokú úroveň a na jej 17. ročníku privítali návštevníkov z 21 krajín sveta. Strážkyňou obce je Jabloňová víla a každý rok v parku pred obecným úradom pribudne jedno veľké drevené jabĺčko, na počesť ďalšieho ročníka Jablonkového kumštovania. V roku 2014 obec založila „Sad priateľstva Jablonka“ spolu s družobnou obcou Nivnice. Sú v ňom vysadené staré odrody jabĺk a sliviek. Obec, občania, ale aj chalupári dbajú na to, aby nielen predzáhradky, ale i celý chotár bol jednou veľkou záhradou.

mimoriadna cena

Píla

ocenenie „Za výnimočnú aktivizáciu ľudského potenciálu pri všestrannom rozvoji obce po prírodnej katastrofe“

Nie každú živelnú pohromu v živote obce je možné s odstupom času hodnotiť pozitívne. V prípade obce Píla ležiacej „v tieni“ hradu Červený Kameň, ktorú v júni 2011 postihla katastrofálna povodeň, to však možné je. Prvým pozitívom bolo, že vzniknuté škody boli len materiálne. Druhým bola solidarita okolitých aj vzdialených obcí, nadácií, podnikateľov a mnohých známych aj neznámych darcov, ktorí či už finančne alebo materiálne prispeli k obnove zničenej obce. Najvýraznejším pozitívom je však výnimočná mobilizácia obyvateľov, ktorá sa spoločne s materiálnou obnovou obce prejavila aj v obnove dovtedy driemajúceho kultúrno-spoločenského života. Rekonštrukciou nevyužívanej škôlky a jej znovuo tvorením sa obec stala atraktívnou aj pre mladé rodiny, a preto počet obyvateľov rastie. Obnova duchovného života a spoločenských akcií pre deti, strednú generáciu i seniorov je výsledkom vzájomnej nezištnej spolupráce obyvateľov. Obnovená činnosť knižnice, zavedenie internetu, vybudovanie športových a oddychových priestorov v obci, vybudovanie náučného chodníka, autobusových zastávok, prameňov, pietnych miest a drobnej architektúry v celej obci je už len logickým pokračovaním snahy všetkých obyvateľov o ďalší rozvoj obce.

okres Pezinok
počet obyvateľov 323
www.obcypila.sk

*Zjavil sa potulný prorok:
snehy premenil na vodu a pokrstil ňou krajinu.
Z hôr zletelo more ako dvojplôšník.
Valí sa úzkym hrdlom doliny...
Krmelce na čistínach robia kotrmelce,
vietor z nich kradne seno, sen o prežúvaní.
A kam sa stratila všetka tá zver?
Voda nepohla len kameňmi v hore.
Budúce náhrobky neznámych obetí
ako šachové figúrky váhajú, kto je na tahu.
Stál som na mieste, kde zmizol potok.
S rukami takými bezmocnými,
že by im už nepristalo
ani objatie...
A bolo to také nepredstaviteľné,
akoby sa v katedrále
obrátila loď...*

Emil Babín, úryvok z básne Povodeň

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

Európska cena obnovy dediny 2016

európske ocenenie za rozvoj vidieka a obnovu dediny pod mottom „**byť otvorený**“

Cieľom Európskeho pracovného spoločenstva pre rozvoj vidieka a obnovu dediny (ARGE) so sídlom vo Viedni je predovšetkým posilniť medzinárodnú výmenu skúseností medzi členskými krajinami a regiónmi EÚ, vytvárať pozitívny verejný záujem o problémy ľudí žijúcich na vidieku a čo najlepšie podporovať rozvoj životaschopných a atraktívnych dedín a udržiavanie krajiny.

ARGE uskutočňuje celý rad aktivít v rôznych európskych regiónoch, ktoré sa sústreďujú predovšetkým na ekologické, ekonomické, sociologické a kultúrne otázky života na vidieku. Popri medzinárodných kongresoch, rokovaníach a diskusných fórach, početných publikáciách a pravidelných exkurziách organizuje v dvojročných intervaloch súťaž o Európsku cenu obnovy dediny.

Slovenská republika je členom ARGE prostredníctvom Ministerstva životného prostredia SR od roku 1997 a odvtedy sa pravidelne zúčastňuje na zasadnutiach riadiaceho výboru ARGE, kongresov a študijných ciest po krajinách EÚ zameraných na ochranu a tvorbu krajiny, má prístup k veľkému množstvu odborných materiálov a do európskej súťaže vyslala sedem obcí – víťazov národnej súťaže Dedina roka (Soblahov, Hrušov, Vlachovo, Liptovskú Tepličku, Dobrú Nivu, Oravskú Lesnú a Malé Dvorníky).

Súťaž o 14. Európsku cenu obnovy dediny je organizovaná s cieľom prezentovať a odmeniť obzvlášť výnimočné a príkladné procesy rozvoja a obnovy vo vidieckych oblastiach Európy – s prihliadnutím na ekonomický a kultúrny kontext. Hlavným kritériom je, aby opatrenia realizované v súlade s víziou ARGE prispievali k posilňovaniu životaschopnosti vidieckych oblastí a zvyšovaniu kvality života na vidieku. Súťaž podporuje najmä tie dediny, vidiecke obce a združenia v Európe, ktoré stavajú aktuálne výzvy svojho prostredia na prístupoch „zdola nahor“ a prostredníctvom realizácie inovatívnych, vizionárskych a udržateľných projektov zabezpečujú moderný a na budúcnosť orientovaný rozvoj. Preto by mala byť týmto lokalitám venovaná osobitná pozornosť, aby sa otvorili pred svojim regiónom, svojou krajinou, Európou a zvyškom sveta. Zahŕňa to aj pripravenosť prevziať zodpovednosť za zdolanie veľkých prekážok v rámci svojich možností a nájsť správne riešenie.

Motto súťaže „**byť otvorený**“ reflektuje na skutočnosť, že zaužívaný spôsob v oblasti rozvoja a obnovy vidieka sa v súčasnom meniacom sa svete ukazuje ako jednosmerný alebo dokonca ako „slepá ulička“ a práve to by malo byť signálom, aby sa dedina otvorila novému, neznámemu a neobvyklému. Otvorenosti k inovatívnym nápadom, stratégiám a perspektívam, otvorenosti ľudí k ostatným, s odlišným prístupom k životu, náboženstvu, národnosťou a sociálnym zázemím. Je dôležité si uvedomiť, že ľudská rozmanitosť nie je hrozba, ale aktívum. V neposlednom rade, motto súťaže oslovuje vidiecke oblasti k otvorenej spolupráci so svojimi susedmi a k spoločnému spájaniu síl prostredníctvom medziobecných a regionálnych spolkov a združení.

Účasť a úspechy slovenských obcí v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny

Európska cena obnovy dediny 2014

Motto súťaže: „lepšie.žiť“

Počet súťažiacich obcí: 29 z 12 európskych krajín

Víťaz: Tihany, Veszprém, Maďarsko

Malé Dvorníky: Európska cena obnovy dediny za komplexný, trvalo udržateľný rozvoj dediny mimoriadneho kvality v súlade s mottom súťaže

„Cena za všestranný rozvoj, ktorý sa snaží vyhovieť požiadavkám na poľnohospodárstvo, výstavbu, sociálny, ekonomický a ekologický rozvoj. Porota dokázala oceniť, že napriek veľmi ťažkej východiskovej situácii a na základe vhodných stratégií dokázala obec naštartovať dynamický a komplexný rozvoj. Popri výstavbe technickej infraštruktúry a realizácii opatrení týkajúcich sa stavebného poriadku a vzhľadu obce uskutočnila celý rad projektov v sociálnej, ekonomickej, kultúrnej a vzdelávacej oblasti, s dôrazom na životné prostredie, či obnoviteľné zdroje energií. Pozoruhodná je spolupráca obce na medzinárodnej úrovni, s partnermi z Maďarska, Rakúska, Chorvátska, či Českej republiky. Obec dokázala realizovať množstvo projektov zameraných na účasť obyvateľov, kultúrne dedičstvo, či budovanie cyklotrás a rozvoj turizmu. Ďalšími projektmi sa Malým Dvorníkom podarilo presadiť aj v oblasti ochrany životného prostredia a využitia obnoviteľných zdrojov energie a projektom SUN IS LIFE docielila obec svoju energetickú samostatnosť.“

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk
www.landentwicklung.org

Európska cena obnovy dediny 2012

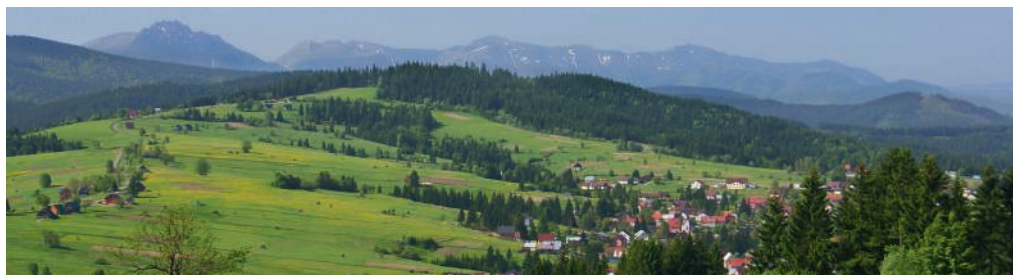
Motto súťaže: „Budúcnosti na stope“

Počet súťažiacich obcí: 29 z 11 európskych krajín

Vítaz: Vals, Graubünden, Rakúsko

Oravská Lesná: Európska cena obnovy dediny za mimoriadne výkony v jednotlivých oblastiach obnovy dediny

„Cena za to, že obec dokáže naplno využívať miestny potenciál a dokáže intenzívne podporovať účasť obyvateľov na živote a rozvoji obce. Popri mnohých realizovaných opatreniach za pozornosť stojí predovšetkým sociálna oblasť, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, podpora miestnej ekonomiky.“

Európska cena obnovy dediny 2010

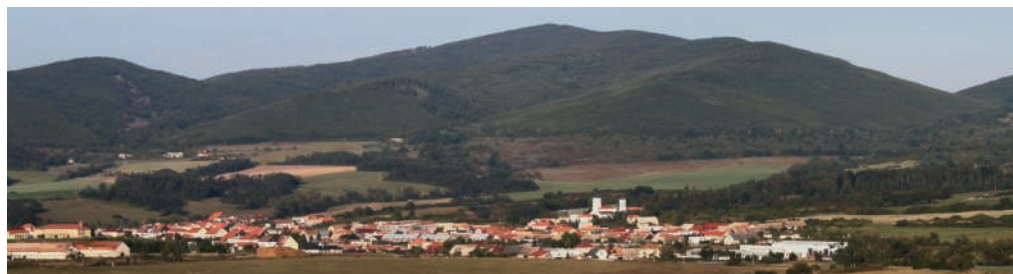
Motto súťaže: „Nová energia pre silné spolunažívanie“

Počet súťažiacich obcí: 30 z 11 európskych krajín

Vítaz: Langenegg, Vorarlberg, Rakúsko

Dobrá Niva: Európska cena obnovy dediny za mimoriadne výkony vo viacerých oblastiach obnovy dediny

„Cena za vynikajúce, nasledovaniahodné výkony v sociálnej a kultúrnej oblasti. Zvláštne uznanie si zasluhuje angažovanosť miestnych občanov v oblasti zachovávaní historického dedičstva a udržiavania miestnych tradícií, ako aj významný podiel obce a miestnych hospodárov pri vytváraní kultúrnej krajiny a pri starostlivosti o chránené územie Gavurky.“

Európska cena obnovy dediny 2008

Motto súťaže: „Budúcnosť cestou spoločenských inovácií“

Počet súťažiacich obcí: 29 z 12 európskych krajín

Vítaz: Sand in Taufers, Južné Tirolsko, Taliansko

Liptovská Teplička: kandidát na víťazstvo a Európska cena obnovy dediny za komplexný, trvalo udržateľný rozvoj dediny mimoriadnej kvality v súlade s mottom súťaže

„Okúzljuje všestranným rozvojom, ktorý sa snaží vyhovieť požiadavkám na poľnohospodárstvo, výstavbu, sociálny, ekonomický a ekologický rozvoj. Príkladným je jednoznačný prechod na biologicko-ekologické hospodárenie na lúkach a pasienkoch už v prvých okamihoch rozvoja obce, čo poukazuje na zodpovedný prístup k zachovaniu aj v európskom meradle jedinečnej kultúrnej krajiny. Vysokou mierou oslovujú aj ďalšie aktivity, ako miestne komunikácie obmedzené uvedomelým spôsobom, úspešné turistické iniciatívy, prierezové prístupy k obehu produktov, angažovaná starostlivosť o tradície, mimoriadne inovatívna škola, výrazné otvorenie sa pre moderné informačno-komunikačné médiá prostredníctvom vlastnej miestnej televízie s týždňovým regionálnym programom a v neposlednom rade príkladná spolupráca s rómskou komunitou, ktorá tvorí 25 % miestneho obyvateľstva a ktorú sa obec snaží integrovať, ale nie asimilovať.“

Európska cena obnovy dediny 2006

Motto súťaže: „Zmena ako príležitosť“

Počet súťažiacich obcí: 30 z 11 európskych krajín

Vítaz: Koudum, Friesland, Holandsko

Vlachovo: Európska cena obnovy dediny za mimoriadne výkony

„Cena za to, akým pozoruhodným spôsobom stavia svoj rozvoj na spojení stavebno-kultúrnych a krajinárskych kvalít a prijateľného turizmu. Mnohé parciálne projekty, ako renovácia kaštiela, či revitalizácia rybníkov, sú úspešným znakom tohto snaženia. Odborný dohľad a výrazná občianska angažovanosť sú ďalšími veľkými pozitívami.“

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk
www.landentwicklung.org

Európska cena obnovy dediny 2004

Motto súťaže: „Cestou k jedinečnosti“

Počet súťažiacich obcí: 32 z 11 európskych krajín

Vítaz: Ummendorf, Sasko-Anhaltsko, Rakúsko

Hrušov: Európska cena obnovy dediny za mimoriadne výkony vo viacerých oblastiach obnovy dediny

„Ocenenie z dôvodu, že za najťažších geografických a hospodárskych podmienok je na najlepšej ceste uchrániť si svoju identitu, vybudovať infraštruktúru, zlepšiť kvalitu života a vybudovať prijateľný turizmus pri uplatňovaní tradičných remesiel a kultúrnych aktivít. Pozoruhodná je aj integrácia Rómov v škole a spoločnosti, ako aj príkladná spolupráca so susednými obcami a združeniami.“

Európska cena obnovy dediny 2002

Motto súťaže: „Prekračovanie hraníc“

Počet súťažiacich obcí: 33 z 11 európskych krajín

Vítaz: Grosses Walsertal, Vorarlberg, Rakúsko

Soblahov: Európska cena obnovy dediny za mimoriadne výkony vo viacerých oblastiach obnovy dediny

„Ocenenie za mimoriadne výkony vzťahujúce sa na rozvoj rekreačného strediska s vysokými ekologickými kvalitami, zlepšenie infraštruktúry a situácie zamestnanosti, zachovávaním národnej kultúry a za milé opatrenia stvárnení na báze vzorovej kooperácie s krajským mestom a občianskou iniciatívou.“

Prehľad ocenených obcí v predchádzajúcich ročníkoch súťaže Dedina roka

Vítaz súťaže Malé Dvorníky (okres Dunajská Streda)

2. miesto Špania Dolina (okres Banská Bystrica)

3. miesto Pruské (okres Ilava)

OCENENIA

Mimoriadna cena

Kechnec (okres Košice – okolie)

Dedina ako hospodár

Jablonka (okres Myjava)

Dedina ako maľovaná

Badán (okres Banská Štiavnica)

Dedina ako klenotnica

Sebechleby (okres Krupina)

Dedina ako pospolitosť

Pavlovce nad Uhom (okres Michalovce)

Dedina ako partner

Šarovce (okres Levice)

Dedina ako hosťiteľ

Blatnica (okres Martin)

Dedina ako záhrada

Bošáca (okres Nové Mesto nad Váhom)

Internetové hlasovanie verejnosti

Dubník (okres Nové Zámky)

2013

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

2011

Vítaz súťaže Oravská Lesná (okres Námestovo)

2. miesto Pruské (okres Ilava)

3. miesto Hervartov (okres Bardejov)

OCENENIA

Dedina ako hospodár

Cigel' (okres Prievidza)

Dedina ako maľovaná

ocenenie nebolo udelené

Dedina ako klenotnica

Hel'pa (okres Brezno)

Dedina ako pospolitosť

Bajany (okres Michalovce)

Miklušovce (okres Prešov)

Dedina ako partner

Jasenica (okres Považská Bystrica)

Dedina ako hosťiteľ

Valča (okres Martin)

Dedina ako záhrada

Horný Hričov (okres Žilina)

Mimoriadna cena

Pavlovce nad Uhom (okres Michalovce)

Internetové hlasovanie verejnosti

Hel'pa (okres Brezno)

2009

Vítaz súťaže Dobrá Niva (okres Zvolen)

2. miesto Preňčov (okres Banská Štiavnica)

3. miesto Mošovce (okres Turčianske Teplice)

OCENENIA

Dedina ako hospodár

Trenčianska Turná (okres Trenčín)

Dedina ako maľovaná

ocenenie nebolo udelené

Dedina ako klenotnica

Malá Trňa (okres Trebišov)

Dedina ako pospolitosť

Slovenská Ľupča (okres Banská Bystrica)

Dedina ako partner

Malé Dvorníky (okres Dunajská Streda)

Dedina ako hosťiteľ

ocenenie nebolo udelené

Cena za starostlivosť o zeleň

a životné prostredie

Hontianske Moravce (okres Krupina)

Korytárky (okres Detva)

Mimoriadna cena

Pruské (okres Ilava)

Internetové hlasovanie verejnosti

Okoličná na Ostrove (okres Komárno)

**Zvláštna cena Slovenskej agentúry
pre cestovný ruch**

Mošovce (okres Turčianske Teplice)

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

Vítaz súťaže Liptovská Teplička (okres Poprad)

2. miesto Očová (okres Zvolen)

3. miesto Pruské (okres Ilava)

OCENENIA

Dedina ako hospodár

Štrba (okres Poprad)

Dedina ako maľovaná

ocenenie nebolo udelené

Dedina ako klenotnica

Raslavice (okres Bardejov)

Uhrovec (okres Bánovce nad Bebravou)

Dedina ako pospolitosť

Medzibrod (okres Banská Bystrica)

Moravany nad Váhom (okres Piešťany)

Dedina ako partner

Uhrovec (okres Bánovce nad Bebravou)

Dedina ako hosťiteľ

Štrba (okres Poprad)

Cena za starostlivosť o zeleň

a životné prostredie

Semerovo (okres Nové Zámky)

Mimoriadna cena

Spišský Hrhov (okres Levoča)

Internetové hlasovanie verejnosti

Medzibrod (okres Banská Bystrica)

Vítaz súťaže Vlachovo (okres Rožňava)

2. miesto Čierny Balog (okres Brezno)

3. miesto Semerovo (okres Nové Zámky)

OCENENIA

Dedina ako hospodár

Pruské (okres Ilava)

Dedina ako maľovaná

Čečejevce (okres Košice – okolie)

Dedina ako klenotnica

ocenenie nebolo udelené

Dedina ako pospolitosť

Príbelce (okres Veľký Krtíš)

Dedina ako partner

Poproč (okres Košice – okolie)

Dedina ako hosťiteľ

Slovenský Grob (okres Pezinok)

Cena za starostlivosť o zeleň

a životné prostredie

Suchá nad Parnou (okres Trnava)

Mimoriadna cena

Žalobín (okres Vranov nad Topľou)

2007

2005

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

2003

Vítaz súťaže Hrušov (okres Veľký Krtíš)

Kandidát na víťaza

Moravany nad Váhom (okres Piešťany)

Rafajovce (okres Vranov nad Topľou)

Smižany (okres Spišská Nová Ves)

Zuberec (okres Tvrdošín)

OCENENIA

Dedina ako hospodár

Ostratice (okres Partizánske)

Dedina ako maľovaná

Nižná Boca (okres Liptovský Mikuláš)

Dedina ako klenotnica

Liptovské Sliače (okres Ružomberok)

Dedina ako pospolitosť

Malý Kamenec (okres Trebišov)

Dedina ako partner

Dvorianky (okres Trebišov)

Za starostlivosť o životné prostredie

Turčianska Štiavnička (okres Martin)

Za rozvoj ľudského potenciálu

Lúčka (okres Rožňava)

Za rozvoj kultúrnych tradícií

Rejdová (okres Rožňava)

Vítaz súťaže Soblahov (okres Trenčín)

OCENENIA

Za rozvoj ľudského potenciálu

Brdárka (okres Rožňava)

Za rozvoj kultúrnych tradícií

Bukovce (okres Stropkov)

Za rozvoj ľudského potenciálu

Semerovo (okres Nové Zámky)

Za rozvoj kultúrnych tradícií

Slovenský Grob (okres Pezinok)

Za starostlivosť o životné prostredie

Soblahov (okres Trenčín)

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

Slávnostné odovzdávanie ocenení súťaže Dedina roka 2015 v Spišskom Hrhove

Súťaž Dedina roka 2015 vyvrcholila 3. decembra 2015 v Spišskom Hrhove slávnostným odovzdávaním ocenení. Titul Dedina roka 2015 si prevzal z rúk ministra životného prostredia SR Petra Žigu starosta obce Vladimír Ledecký. Spomedzi 20 prihlásených obcí zo siedmich krajov Slovenska udelila národná hodnotiaca komisia ocenenie Spišskému Hrhovu, pretože najkomplexnejšie preukázal naplnenie princípov a požiadaviek súťaže v zmysle aktuálneho motta „byť otvorený“. Dedina na Spiši získala okrem prestížneho titulu Dedina roka 2015 aj právo reprezentovať Slovenskú republiku v súťaži o 14. Európsku cenu obnovy dediny. Okrem Spišského Hrhova si ocenenie počas slávnosti prevzali aj zástupcovia ďalších desiatich obcí. Ocenené obce získali, okrem vecných cien od vyhlasovateľov a partnerov súťaže, aj finančné prostriedky od generálneho partnera súťaže na realizáciu vybraných projektov obnovy dediny alebo obohatenia života na dedine.

súťaž Dedina roka 2015
www.obnovadediny.sk

Vyhlasovatelia súťaže:

Generálny partner:

Partnerské organizácie:

VIDIECKY PARLAMENT
NA SLOVENSKU

Mediálni partneri:

S podporou:

Environmentálny fond

Reklamný partner:

Spolupráca v území:

Banskobystrický
samosprávny kraj

Bratislavský
samosprávny kraj

Košický
samosprávny kraj

Nitriansky
samosprávny kraj

Prešovský
samosprávny kraj

Trenčiansky
samosprávny kraj

Trnavský
samosprávny kraj

Žilinský
samosprávny kraj

**SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**

Vydala: Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica

Zostavili: Martin Lakanda, Andrej Švec, Lucia Vačoková, Jana Maková

Desktop publishing: PRO, s.r.o.

Rok vydania: 2015

Fotodokumentácia: archív SAŽP a obcí zúčastnených v súťaži Dedina roka

Publikácia bola vydaná s finančnou podporou Environmentálneho fondu

www.obnovadediny.sk

www.sazp.sk